

Утвърждавам:

ИНЖ. НИКОЛАЙ ТЕРЗИЕВ

**КМЕТ НА СО – РАЙОН “ТРИАДИЦА”
И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РАЙОНЕН СЪВЕТ
ПО СИГУРНОСТ**

ПЛАН

ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Част III
Защита от Промислени
аварии

гр. СОФИЯ
2014 г.

I. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА

Общи положения

На територията на Район "Триадица" няма предприятия работещи с опасни вещества, но на територията на Столична община са разположени значителен брой предприятия на текстилната, трикотажната, кожарската и обувната промишленост. Независимо че не работят с отровни вещества и не съхраняват такива, при възникване на пожари в тях, вследствие на горенето на готовата продукция и суровините, които използват, е възможно създаването на огнища с отделяне на токсични вещества. На такова въздействие може да бъде подложено населението в районите Дружба /1 и 2/, Изток, Подуяне, Хаджи Димитър, Надежда, Връбница, Овча купел и други.

Износеното техническо оборудване на фирмите, ниската технологична дисциплина в тях са предпоставка за възникване на промишлени аварии, съпроводени с отделяне на токсични вещества.

Потенциална опасност има в обектите от текстилната, фармацевтичната, хранително-вкусовата и други дейности, работещи със синтетични и запалителни вещества.

На територията на Столицата са разположени производствени предприятия, работещи с промишлени отровни вещества / ПОВ /, количествата на същите, макар и да не са особено големи, много често надхвърлят количествата, определени в Наредбите и инструкциите, поради което бързото им ликвидиране е от съществено значение и за химическите предприятия. Познаването на особеностите на строителството, производството, специалното технологично оборудване, състоянието на комунално - енергийните мрежи, съхранението на суровините и готовата продукция позволява да се вземат предварителни мерки за премахване на източниците на аварии, а при възникването им своевременно да се ликвидират последствията от тях.

Предприятията на химическата промишленост, които произвеждат или използват ПОВ, се отличават по специфичното си технологично оборудване и по конструкцията на сградите. Общото в тях е, че използват почти еднакво оборудване.

За промишлените производства на амоняк, хлор и други ПОВ, които използват органичния синтез, са характерни 5-6 етажните сгради, високите реакционни и рекатификационни колони, топло - обменници, разположени във или извън сградите.

Съдовете за съхранение на суровините, полуфабрикатите и готовата продукция обикновено са разположени около промишлените корпуси. Те са свързани един с друг с големи и дълги тръбопроводи. Мрежата от технологичните тръбопроводи е предназначена за транспортирането на течности и газове под налягане, като тръбопроводите са разположени под земята, на земята или на естакади на височина над 5 m, а регулиращата им апаратура е разположена в зданията непосредствено до съдовете или агрегатите. Най-често източници на аварията са съдовете и тръбопроводите.

Предприятията заемат голяма територия обикновено около естествени водоеми и имат развита мрежа от ж.п. транспорт, което улеснява ликвидирането на последствията от евентуална авария.

Енергетичните потребности на химическите предприятия са големи. Особено място заема разходът на електроенергия при електролизните и синтетичните процеси, каквито са например електролизата на сол за добиване на хлор, каталитичният синтез на амоняк от азот и водород и т. н.

Обикновено обектите получават електроенергия от градските и районните подстанции, свързани са в пръстен и могат да продължат работата си при спиране на един от енергоизточниците. Това благоприятствува използването на наличните машини и агрегати за ликвидирането на аварията.

Повечето от химическите обекти използват водна пара за технологични цели. Снабдяването с пара се осъществява със собствени парни котли или ТЕЦ. Парата се подава в цеховете по тръбопроводите / на естакади /. За гориво се използват мазут или природен газ от магистрален газопровод. Тези комуникации са един потенциален източник на аварии, които могат да предизвикат разрушения на газопроводи и емкости с ПОВ.

Предприятията от химическата промишленост са потребители на големи количества технологична вода.

Водоснабдяването се осъществява с помощта на помпени станции от естествени или изкуствени водоеми / реки, езера, водохранилища /. Някои предприятия имат и специални водоеми за събиране и пречистване на отпадъчната технологична вода, както и собствени водоизточници. Използува се вода и от градските водопроводи. Наличността на големи количества вода създава възможност за по-бързо ликвидиране на възникнали аварии с ПОВ.

Характерно е и това, че в технологичните корпуси и в складовете в процеса на преработка се натрупват големи количества течни и газообразни токсични и взривоопасни ПОВ. Тези огромни количества ПОВ представляват голяма потенциална опасност при авария.

Сериозна опасност представлява и невъзможността да се освободят при нужда бързо резервоарите, технологичната апаратура и тръбопроводите от наличните в тях ПОВ, както и да се спре внезапно самото производство. Ето защо при планиране на инженерно – техническите мероприятия за осигуряване на по-голяма устойчивост на предприятията трябва да се отчитат техните особености.

1. Анализ при възникване на извънредна обстановка с изтичане на ОХВ.

Столична община се отличава с висока степен на индустриализация, като основно големите промишлени предприятия са съсредоточени в следните райони: **Северна промишлена зона, Източна промишлена зона, индустриалната зона, разположена в югозападна посока по направление на ж.п линията за Перник и булеварда към Княжево и Югоизточна промишлена зона.**

Най-старата и с най-голям потенциал е Северната индустриална зона. Нейната специализация се формира от машиностроенето, леката и химическата промишленост. В тази зона се включват и индустриалните селища Световрачане и Нови Искър.

Втората по икономически потенциал индустриална зона е източната - Гара Искър. Нейната специализация се формира от предприятия и фирми с различен производствен профил - обработка на цветни метали, производство на целулоза и хартия, кожухарски изделия, скално -облицовъчни материали и др.

Третата индустриална зона е разположена в югозападна посока, по направление на ж.п линията за Перник и булеварда към кв. Княжево. С най-голямо значение за нейния икономически потенциал са текстилната, хранително-вкусовата промишленост и машиностроенето. Съществуват възможности за интегриране на дейността на научноизследователските центрове, изградени в зоната със съществуващите производствени предприятия и фирми.

Четвъртата индустриална зона е югоизточната. Тя е формирана в пространството между ж. к „Младост“ и кв. „Горубляне“. С най-голям дял в производствената специализация на зоната са предприятията и фирмите от хранително-вкусовата и леката промишленост.

Интензивният трафик и функциониращите производствени обекти предопределят по – висок риск по отношение поддържане качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община.

Територията на район “Триадица” не попада в тези зони, но граничи с част от тях и това го прави потенциално застрашен.

С настоящия план се определя рамката за действие на Кмета на Столична община и Щаба за въвеждане на плана за защита при бедствия – част Защита от промишлени вещества, както и конкретните мероприятия за ликвидиране на риска за живота и здравето на хората при възникването на потенциално опасни ситуации, като:

- **Промислени аварии, свързани с отделяне на наднормени количества вредни вещества във въздуха;**
- **Промислени аварии, съпроводени с пожари, взривове и разрушения на производствена инфраструктура;**
- **Аварийни ситуации и/или ремонтни дейности за отстраняване на пропуски, както и операции, свързани с планово спиране или пускане на технологични инсталации при експлоатацията на производствените предприятия;**
- **Продължителен период /2-3 дни/ с неблагоприятни метеорологични условия – мъгла, безветрие, вятър;**
- **Инциденти, свързани с транспортиране на токсични вещества и опасни отпадъци /съгласно ADR Конвенцията/ през територията на Столична община;**

Характерът на икономическите субекти и функционирането на предприятия от различни отрасли на икономиката на територията на Столична община създават потенциални предпоставки за възникване на различни по мащаби и последствия неблагоприятни ситуации, свързани с нарушаване качеството на въздуха.

КРУПНИ ПРОИЗВОДСТВЕНИ АВАРИИ / КПА / СЪС ЗАРАЗЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА И ПРИЧИНИ ЗА ТЯХНОТО ВЪЗНИКВАНЕ

1. Класификация на аварияте със заразяване на въздуха.

Аварии в химическата промишленост със заразяване на въздуха в зависимост от техните степени на заразяване са локални, местни и крупни / тежки / аварии.

А / Локални аварии със заразяване на въздуха.

Това са аварии които засягат само отделен участък от производството и заразяват ограничено въздуха с ПОВ. Тези аварии са съпроводени с изтичане на мал - ки количества ПОВ от газовите комуникации /тръбопроводи, апаратура, съдове /, което лесно може да се отстрани. При тях могат да бъдат засегнати само отделни хора и не е необходимо заводът да спира производството си.

Б / Местни аварии със заразяване на въздуха.

Това са аварии, при които изтича голямо количество от ПОВ и се получава висока степен на заразяване, което се разпростира по цеховете, но няма опасност от заразяване извън обекта. Производството се спира частично или временно.

В / Крупни /тежки / производствени аварии със заразяване на въздуха.

Тези производствени аварии водят до внезапно прекратяване на производството, до загуби на материални ценности и поражаване на хора, както и до заразяване на въздуха не само в завода, но и извън него. Тези аварии са съпроводени често с експлозии, пожари и с разпръскване на големи количества ПОВ. Създават се големи огнища на химическо заразяване, вследствие на което се образуват отровни облаци на километри разстояние, които представляват опасност, тъй като предизвикват масови поражения на хора, селскостопански животни и растения.

Крупните производствени аварии /КПА/ могат да бъдат разделени на две групи:

- **Крупни производствени аварии, които предизвикват заразяване на въздуха с ПОВ на големи площи;**

- **Крупни производствени аварии, съпроводени с експлозии, пожари, разрушения и заразяване на големи площи.**

Втората група КПА са най-опасни. При тях освен масови: поражения на хора се унищожават и материалните ценности, а в отделни случаи и цели заводи. Този вид КПА ще са най-често срещаните се, като се има предвид, че по-голямата част от ПОВ образуват с въздуха експлозивни смеси.

Химическите производствени предприятия в зависимост от количеството на произвеждатите използваните или съхраняваните ПОВ и тяхната токсичност / I, II, III или IV степен / могат да се степенуват по аварийната си опасност в три категории (I, II и III категория /.

Степенуване на предприятията, произвеждащи хлор и амоняк, по аварийна опасност.

Категория	Хлор / t /	Амоняк / t /
Първа категория на аварийна опасност	Производство над 200	Над 2 500
Втора категория на аварийна опасност	Производство от 50 до 200	От 500 до 2 500
Трета категория на аварийна опасност	Производство от 1 до 50	От 20 до 500

Крупните производствени аварии със заразяване на въздуха ще бъдат често явление и във военно време, когато химическата промишленост ще бъде подложена на въздействието на ударите на противника и обект на диверсионни действия.

Най-често срещаните Промислените отровни вещества в производствения сектор са: **амоняк, хлор, сярна киселина, натриева основа, серни окиси, доменен и коксов газ, пропан-бутан, цианиди, пестициди и други вещества.**

2. Причини за възникване на КПА с ПОВ

Причините за възникване на КПА със заразяване на околната среда с ПОВ могат да бъдат различни. Нарушението на херметизацията на намиращите се под високо налягане, тръбопроводи, цистерни и балони с ПОВ е една от тези причини.

Пожарите и взривовете при производствения процес в химическите предприятия често водят до разпръскване на ПОВ и заразяване на въздуха.

Катастрофите при превозване на товари с ПОВ с автомобилния, въздушния и ж. п. транспорт са причини за аварии от този вид.

Причини за аварията могат да бъдат стихийните бедствия /земетресения, наводнения, бури и други /грешките при проектирането и строителството на съоръженията, дефектите при монтирането на технологичните системи, нарушението на технологичния процес и неспазването на правилата за експлоатацията на апаратурата и механизмите.

Промислени аварии с отделяне на ПОВ може да стават и в резултат на ниска трудова и технологична дисциплина, неспазване на правилата за техническа безопасност, лошо използване на контролно - измервателната и защитната апаратура, липсата на надзор за състоянието на съоръженията, оборудването и т. н.

Значителна част от аварията се дължат и на недооценяването на особеностите на обекта и на местните условия. Непосредствени причини могат да бъдат липсата на защита на съоръженията от корозия, която възниква под въздействието на клиничните условия и агресивната производствена среда, не защитата от влиянието на ниските температури, вибрациите и т. н.

Най-важният фактор за аварията си остават нарушението на технологичния процес и неспазването на мерките за безопасност.

Изучаването на конкретните причини за възможните аварии и всеобхватната оценка на опасността, която те представляват за работниците и служителите в обекта и пребиваващото в близост население, позволяват, на първо място, правилно да се определят мероприятията по тяхното предотвратяване и, на второ място, да се вземат ефективни мерки за защита на хората и намаляване на материалните загуби от аварията.

3. Технологични изисквания за предотвратяване на КПА с отделяне на ПОВ

За предотвратяването на аварията извънредно важно е да се спазват следните технологични изисквания:

1. Да се разполагат новите химически производства на ПОВ съобразно с преобладаващите ветрове откъм на ветрената страна на територията на завода;

2. Да се разполагат складовете за съхранение на ПОВ на под ветрената страна по отношение на цеховете на предприятието;

3. Планирането на нови обекти да изключва възможността за образуването на застой на ПОВ, наличието на непроветриви участъци на територията и затрупването на основните вътрешно транспортни пътища при авария.

4. Да се поставя основното технологично оборудване в подвали или подземни помещения, а скъпото оборудване — в специални защитни съоръжения.

5. Вертикалната планировка на обектите да осигурява отвеждането на ПОВ от зданията и съоръженията на безопасно място в случай на повреждане на тръбопроводите и резервоарите, съдържащи тези вещества.

6. Да се разполагат на ниски опори технологичните тръбопроводи и топлинните мрежи.

7. Да се планират цеховете за производство и преработване на ПОВ и защитните съоръжения на по-високо място, отколкото съдовете за тях, и откъм наветрената страна.

8. Да се съхраняват промишлените отрови по възможност в по-малки съдове и обезателно с обозначения „**Опасно!**“, „**Отровно!**“, „**Смъртна опасност!**“. Материалите да се съхраняват разсъсредоточено.

9. Да се изградят между отделните резервоари прегради с определена степен на защита или те да бъдат полу вкопани.

10. Да се осигурят резервоари и съоръжения за прехвърляне на ПОВ в случай на авария.

11. Да се монтират клапани, отсеки, блокировки по тръбопроводите за автоматично изключване и изолиране на особено опасните участъци и за дистанционно управление на процесите.

12. Да се създаде между цехова сигнализация /звукова, светлинна, телефонна / за контролиране на действията между работните места и цеховете.

13. Да се провеждат ежедневен контрол и измерване на концентрациите на ПОВ в опасните участъци.

14. Да се ограждат резервоарите със земни валове или бетонни корита за предотвратяване на разливането на ПОВ при авария.;

15. Да се изградят стационарни или подвижни системи за създаване на водни или въздушни завеси за ликвидиране на огнището на химическо заразяване, а наличните инсталации да се поддържат в изправност;

16. Да не се допуска презапасяване с ПОВ и да се поддържа необходимият производствен минимум, който да осигурява ритмичност в производството.

17. Да се провеждат своевременно текущ и основен ремонт на съоръженията и стриктно да се спазва технологичният процес.

18. Да се провеждат редовно мероприятия по техно надзорните прегледи и да се осигурява анти корозионна защита.

19. Да се прави редовен преглед на всички предпазни клапани и вентили по инсталациите.

20. Да се изготвя план за ликвидирането на аварията и да се проиграват по смени и бригади всеки месец.

Почти всички от фирмите, работещи с ПОВ са разположени в близост до жилищни квартали, което представлява реална опасност за населението, живеещо в тях и налага, както превантивни мерки, така и мероприятия по защитата му при евентуална авария. **В зоните с поразяваща концентрация на ПОВ при авария в обекти, съхраняващи такива или работещи с тях, попадат около 100 000 души от населението в областта** / като район "Надежда", район "Сердика", район "Искър", район "Подуяне", район "Слатина" /. Най-тежка обстановка може да възникне в прилежащите райони на: "Софарма", "Арома", "Булгарплод" – Слатина, ПЗ "Софийско пиво", ТЦ "Люлин" и около топлорайоните, където е възможно аварийна ситуация да възникне едновременно на територията на няколко обекта и да се създадат големи огнища на поражение и химическо замърсяване на значителна площ.

При КПА с ПОВ, които заразяват въздуха, се създават зони на химично заразяване.

Под зона на химическо заразяване / ЗХЗ / се разбира територията, на която вследствие на авария се е разпръснало ПОВ и неговите пари са създали условия за поражение на хора, селскостопански животни и растения.

В зоната на химическо заразяване с ПОВ се различават две зони:

1. Огнище на химическо заразяване / ОХЗ /, наричано още зона на не посредственото разливане / разпръскване / на ПОВ, или I зона на заразяването;

2. Зона на разпространение на парите от ПОВ, наричана още зона на разпространение на заразен въздух (отровния облак), или II зона на заразяването.

Зоната на разпространение на парите от своя страна се разделя на

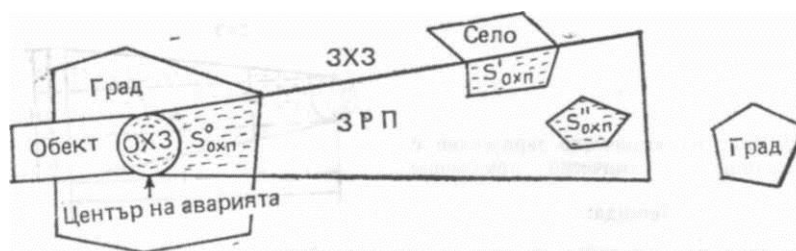
- **зона със смъртоносна концентрация (ЗСК)**, в пределите на която са възможни смъртни поражения на хора;

- **зона с поразяваща концентрация (ЗПК)**, в пределите на която попадналите хора губят временно трудоспособността си.

Огнище на химическо поражение / ОХП /

Под огнище на химическо поражение се разбира територията от ЗХЗ на която се намират населени пунктове и селскостопански обекти, които са попаднали под поразяващото въздействие на разпръснатото ПОВ и се налага провеждането на спасителни и други неотложни работи.

В зависимост от количеството на разпръснатото ПОВ и метеорологичните условия ЗХЗ може да заеме десетки квадратни километра и да се създадат няколко огнища на химическо поражение съответно с площи на поражение $S^0_{охп}$, $S^I_{охп}$, $S^{II}_{охп}$ / фиг 2

Основното огнище на поражение е в района на

огнището на заразяване с площ $S_{охп}$, където спешно трябва да се проведат мероприятия по ликвидирането на това огнище и да се окаже помощ на пострадалите. Без своевременно ликвидиране на аварията не може да се осигури защитата на хората.

Останалите ОХП с площи $S_{охп}$, $S''_{охп}$ са второстепенни и с тях ще се наложи провеждането само на превантивни мероприятия — подаване на **сигнали „Химическо заразяване!“** и **„Временно извеждане!“**, **оказване на първа медицинска помощ на засегнатите и др.** Понятията зона на разпространение на парите на заразен въздух, на отровния облак са идентични с известна степенна разлика в количеството на аерозолите от ПОВ. В облака аерозолите са повече, поради което облакът изглежда по-плътен и с по-ясно очертани граници. В зависимост от това в пособието ще се използват и трите понятия.

При авария с ПОВ под налягане в зависимост от тяхната химическа природа / т. к., летливост, налягането, под което те са втечени / една част от тях създава върху почвата огнище на химическото заразяване или зона на непосредствено заразяване, а друга вследствие изпарение образува „първичен облак“ от аерозоли и пари, който по същество формира зоната на смъртоносната концентрация.

Огнището на химическото заразяване вследствие на по-нататъшното изпарение на ПОВ е източник на пари, които образуват „вторичен облак“, който създава зоната на поразяващата концентрация и определя дълбочината на зоната на разпространение на парите.

Някои ПОВ при разливане образуват само „първичен облак“, а други само „вторичен облак“ в зависимост от тяхната летливост.

Зоните на химическото заразяване с ПОВ се характеризират със:

- поразяване на хора, селскостопански животни и растения;
- заразяване на водоеми, водоизточници, хранителни продукти, фураж, съоръжения, машини, транспорт и големи площи / до стотици декари в зависимост от аварията /.

Продължителността на заразяването и действието се определя от количеството ПОВ и метеорологичните условия. То е от няколко часа до няколко денонощия.

ОЦЕНКА НА ХИМИЧЕСКАТА ОБСТАНОВКА, СЪЗДАДЕНА ПРИ КПА С ПОВ

Един от най-съществените моменти в дейността на ръководствата на химическите обекти по ликвидирането на аварията с ПОВ е оценката на химическата обстановка.

Планът за организирането и воденето на спасителните и другите неотложни работи при КПА с отделяне на ПОВ се изготвя по прогноза на основа на очакваната химическа обстановка) която ще се създаде при аварията. Организацията и решението за ликвидирането на аварията с ПОВ в предприятията се разработват въз основа на прогнозата, като при самата авария взетото решение се конкретизира и уточнява в зависимост от фактически създадената химическа обстановка.

Под химическа обстановка, създадена от ПОВ, се разбират мащабите и степените на заразяването с ПОВ при авария, които оказват влияние върху дейността на формированията на ГО, работата на промишлените обекти и жизнеността на населението в района на аварията.

Оценката на химическата обстановка се извършва по два метода:

- по прогноза;
- по данни от разузнаването.

В оценката на химическата обстановка и в двата метода има два момента, които са неразривно свързани и представляват едно цяло.

Първият момент е изясняването на обстановката, **а вторият** — оценката на обстановката, която се извършва въз основа на данните от разузнаването.

Изясняването на химическата обстановка включва определянето на:

- вида и количеството на ПОВ, разпръснати при аварията;
  - времето, мястото и начина на разпръскването и изливането на ПОВ;
  - метеорологичните условия в момента на аварията;
  - топографските условия и характера на застрояването в направление на разпространявания се заразен въздух;
  - степента на защитеност на работниците и служителите в обекта, личния състав на формированията на ГЗ и населението в района на аварията;
  - дълбочината и широчината на зоната на разпространение на парите от ПОВ;
- химическата обстановка и нанасянето ѝ на картата и определянето на населените пунктове и формированията на Гражданска защита, които ще попаднат в ЗХЗ.

Изясняването на обстановката служи и като изходен пункт за оценка на обстановката.

Оценката на химическата обстановка включва определянето на:

- 1. Времето, за което отровният облак ще достигне до отделните населени пунктове в ЗХЗ, и колко ще се задържи;**
- 2. Площта на ОХЗ и необходимите количества дегазиращи вещества за дегазирането ѝ;**
- 3. Възможните загуби и поражения на хората, обема на санитарната обработка и дегазацията;**

В момента в Столична община /дирекция „ОРУОМПЗБ“/ се извършва оценка на риска за състоянието на потенциално - опасните обекти и съоръжения.

Съгласно изискванията на чл. 103 от ЗООС, за да се предотвратят големи аварии с опасни вещества и да се ограничат последствията от тях за живота и здравето на хората и околната среда, всеки оператор на ново или действащо предприятие и /или съоръжение, в което се употребяват и /или се съхраняват опасни вещества като „предприятия и /или съоръжения с висок рисков потенциал“ или като „предприятия и /или съоръжения с нисък рисков потенциал“, за което уведомява Министъра на околната среда и водите.

Обектите подлежат на ежегоден контрол от страна на РИОСВ - София. При проверките участие вземат и експерти от Столична община, въз основа на Заповед на Министъра на околната среда и водите, за сформиране на комисия, извършваща периодични проверки на предприятията.

При проверки през 2007год. от страна на РИОСВ -София на изброените по-горе обекти са дадени предписания по чл.155, ал.2 от ЗООС за констатирани несъответствия. Извършен е последващ контрол, при който е констатирано, че дадените предписания са изпълнени в посочените срокове и не са открити други несъответствия. Предприятията напълно отговарят на изискванията на нормативната уредба по околна среда.

Като специфичен случай, но задължително изискващ адекватни и незабавни мерки за ликвидиране на опасността за здравето на хората, се определят и битови инциденти с Hg съдържащи предмети и уреди – счупвания на лабораторна и стоматологична апаратура, термометри, ампули от автоматични уреди.

Автомобилният транспорт също емитира големи количества азотни и въглеродни окиси, въгледороди, сажди и други вещества. Това е сериозен проблем за всички големи градове в света, тъй като броят на автомобилите расте. Ситуацията в София се усложнява и от факта, че тук действа голяма част от автомобилния парк на страната, състоящ се предимно от физически остарели коли, движещи се по пътни артерии, чийто технически характеристики не отговарят на нормативите, а и лошо се поддържат.

ОБЩИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ РИСКОВЕ:

1. Основни потенциални източници за превишаване на установените норми или алармените прагове на замърсители на атмосферния въздух при неблагоприятни метеорологични условия и др. фактори /аварии, ремонтни дейности/ представляват предприятията и съоръженията на територията на Столична община, притежаващи разрешителни по чл. 104 от ЗООС и класифицирани като „Предприятия и /или съоръжения с нисък рисков потенциал“ („ОМВ България“ ООД, „Софийска вода“ АД, „Летище София“ ЕАД, ТЕЦ „София Изток“) и „Предприятия и /или съоръжения с ви - сок рисков потенциал“ (Петролна база „Илиянци“ към „Нафтекс Петрол“ ЕООД, Склад за взривни материали „Чора“ към „Видекс“ ЛД, Складова база за пропан бутан към „Топливо газ“ АД, „Опет Айгаз България“ ЕАД).

2. Към основните потенциални източници за превишаване на установените норми или алармените прагове на замърсители на атмосферния въздух при неблагоприятни метеорологични условия и др. фактори /аварии, ремонтни дейности/ не на последно място се отнася и „Кремиковци“ АД, поради това, че:

На територията на дружеството се съхраняват и използват в производствения

процес опасни, лесно запалими и взривоопасни суровини, материали и химикали. Нарушението на нормалния производствен процес по различни причини ги прави потенциални източници на вредни емисии в атмосферния въздух;

- Като най – голям източник /в абсолютни стойности/ на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух, предвид местоположението на обекта и специфичния характер на производство се очаква засягане на значителен брой хора;
- При възникване на крупна производствена авария ще се образува обширна зона на химическо заразяване, в която с най – голяма вероятност биха попаднали близко разположените населени места;
- Резервоарният парк представлява потенциална опасност от възникване на крупни пожари и експлозии с емитиране на големи количества вредни вещества във въздуха;
- Технологичното обвързване на инсталациите в дружеството е предпоставка за проявяване на “ефекта на доминото” при потенциална авария в отделно производство;
- Констатирани са замърсявания с прахови и газови емисии от дейността на фирмата, които не се изпускат в атмосферния въздух през комините, а се отделят от прилежащите пътища към съответните производства, не уплътнени производствени помещения и други. Морално и физически остарялата техника, лошото ѝ поддържане и остарелия технологичен процес води до това замърсяване.

3. С не по-малка мащабност и въздействие са вероятните поражения като засегнато население при потенциална авария в „София Мед” АД, „Софарма” АД, „Лакпром” АД и „Топлофикация София” АД, в т. ч. ТЕЦ „София – Изток”, ТЕЦ „София”, ОЦ „Люлин” и ОЦ „Земляне”.

4. Потенциална опасност от възникване превишаване на допустимите норми на замърсители на въздуха са обектите, които съхраняват, експлоатират, произвеждат и транспортират леснозапалими течности и газове, пожарно опасни и взривоопасни продукти. Такива са големият брой бензиностанции, газостанции, трасетата на магистралните продуктопроводи.

5. Силно увеличеният автомобилен трафик, в допълнение със схемата за обществен превоз на пътници и схемата за превоз на служителите на “Кремиковци” АД е възможно да предизвика в определени ключови точки или зони наднормено замърсяване с азотни оксиди, фини прахови частици, бензин и въглероден оксид.

6. Със значително по-малка вероятност и степен на общ риск се явяват случаите на битови инциденти, свързани с разпиляване на H₂g, както и евентуални обгазявания с NH₃ и Cl.

ДОПУСТИМИ НОРМИ И АЛАРМЕНИ ПРАГОВЕ НА ЗАМЪРСИТЕЛИ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ

1. Допустими норми и алармени прагове на замърсители на атмосферния въздух.

Законът за чистотата на атмосферния въздух определя норми за качество /КАВ/, които представляват нивата, установени с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и/или околната среда.

Основните показатели, характеризиращи КАВ в приземния слой са нивата на:

- суспендирани частици, СДН – 0.25 мг/м³, СГН – 0.15 мг/м³;
- фини прахови частици PM₁₀, СДН – 50 мкгрг/м³; СГН – 40 мкгрг/м³;
- серен диоксид, СЧН – 350 мкгрг/м³, СДН – 125 мкгрг/м³;
- азотен диоксид и/или азотни оксиди, СЧН – 200 мкгрг/м³, СГН – 40 мкгрг/м³;
- въглероден оксид, за 8 часа – 10 мг/м³;
- озон, за 8 часа – 110 мкгрг/м³;
- олово, СГН – 0.5 мкгрг/м³;
- бензен, СГН – 5 мкгрг/м³;
- полициклични ароматни въглеводороди;
- тежки метали /Cd, Ni и Hg/;
- арсен.

Всяко ниво, чието превишаване е свързано с риск за здравето на хората, включително при кратковременна експозиция, и при превишаването на което се предприемат съответните мерки за информиране и предупреждаване на населението в съответните райони се определя като алармен праг на съответния замърсител.

Определени са следните алармени прагове на замърсители:

- Наредба №4 от 05.07.2004 г. за норми за озон и алармени прагове за нивата на озон в атмосферния въздух определя:

- Праг за информирание на населението – като средно часова стойност – 180 мкг/м³;
- Праг за предупреждаване на населението – като средно часова стойност – 240 мкг/м³.

- Наредба №9 от 03.05.1999 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици и олово в атмосферния въздух установява алармени прагове за серен и азотен диоксид:

- За серен диоксид – 500 мкг/м³, измерени през три последователни часа в пунктове за мониторинг, които са представителни за КАВ;
- За азотен диоксид – 400 мкг/м³, измерени през три последователни часа в пунктове за мониторинг, които са представителни за КАВ.

Наредбата определя и данните, които се предоставят на обществеността, при случаите на превишаване на алармените прагове.

II. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА

1. Възстановяване / изграждане на съоръжения /.

1.1. Критерии за определяне на съоръжения за възстановяване или изграждане;

На възстановяване подлежат съоръжения, които биха:

- ограничили разпространението на промишлените отровни вещества (ПОВ);
- биха довели до навременното локализиране и ликвидирание на ОХЗ.
  - Визуално състояние на съоръженията;
  - Местоположение;
  - Оценка на риска - вероятност от възникване на авария на съоръжението;

В случай на висока предварителна оценка съгласно наръчник "Изисквания към оценката на риска и съществени изисквания към обема и съдържанието на експертизите на потенциално опасните обекти;

- степен на опасност на съоръженията;
- степен на опасност за населението и националното стопанство;
- необходимост от рехабилитация или изграждане на обекти и съоръжения;
- намаляване на последствията от „значителни“ към „минимални“;

1.2. Набелязване на конкретни съоръжения за възстановяване или изграждане;

Душ-разпръсквател на неутрализиращ разтвор над съда под налягане с дезинфекциращо вещество (хлор) във водоемите, които да ограничат разпространението на отровния облак.

1.3. Отговорни общински звена и длъжностни лица от общинската администрация за осъществяване на дейността

Кмет на Столична община;

Зам кмет „Зелена система, екология и земеползване“

Общинските звена и длъжностни лица имащи отношение при авария с ПОВ на територията на Столична община / на един или няколко райони / са както следва:

А. / Звена:

1. Дирекция "ОРУОМПЗБ";
2. Дирекция "Общински земи, гори, водни обекти и околна среда";
3. Дирекция "Инженерна инфраструктура";
4. Дирекция "Транспорт";
5. Дирекция "Транспортна инфраструктура";
8. Дирекция "Зелена система";
9. Дирекция "Финанси";

Б. / Длъжностни лица:

1. Председател на Щаба
2. Зам. председател на щаба;
3. Секретар на Щаба;
4. Директори на дирекции;
5. Началници на отдели;
6. Определен личен състав от дирекциите / отделите /.

В. / Длъжностни лица от администрацията на район "Триадица":

1. Председател на Щаба
2. Зам. председател на щаба;
3. Секретар на Щаба;
4. Началници на отдели

2. Експертиза на състоянието на критичните и потенциално опасни обекти и съоръжения.

2.1. Определяне на критичните и потенциално опасни обектите, за които е необходимо изготвяне на експертизи

След публикуване на Наръчника за оценка на риска, всички потенциално опасни обекти ще бъдат предварително обследвани и на тези, които са с висок риск, ще им се направи препоръка за възлагане на допълнителна експертиза.

2.2. Отговорни длъжностни лица за изготвяне на експертизи

Отговорни за изготвянето на експертизите са операторите на обектите.

С разпореждане на Кмета на Столична община са изградени комисии за изготвяне на експертизи от наличните общински специалисти и привлечени специалисти от СПБЗН, Инспекция по охрана на труда - София, РИОСВ - София, „Метрология и технически надзор“ – София и др. институции.

3. Системи за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението.

3.1. Определяне на необходимостта от изграждане /модернизация/ на съществуващите системи за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване;

Като компоненти на СНРПО на територията на общината могат да се посочат:

- за наблюдение - на метеорологични процеси от Национален институт по метеорология и хидрология при БАН – София;
- за ранно предупреждение – по линия на държавното оповестяване, чрез оперативния дежурен по ССС в Столична община и оперативния дежурен по “РСС и ЗБ”;
- по линия на ГДПБЗН – МВР за зараждане и развитие на метеорологични явления, развитие на бедствие, вследствие на човешка дейност, разпространяващо се на територията на няколко общини или области, чрез факс и оперативните дежурни в Столична община;
- за оповестяване – чрез ОД по ССС за администрацията и застрашеното население.

На територията на Столична община е изградена национална система за ранно предупреждение и оповестяване.

Оповестяването на служителите на Столична община и район “Триадица” се извършва от ОДЦ на СУПБЗН. Въведен е акустичен сигнал и гласова информация както следва:

„Имате съобщение ! Моля въведете вашия ПИН!.

„Внимание опасност от химическа авария”!.

„Внимание опасност от химическа авария”!.

„Внимание опасност от химическа авария”!.

Оповестяването на населението от районите на Столична община се извършва от ОДЦ на СУПБЗН, както следва:

„Внимание! Внимание! Внимание! Опасност от химическа авария ! Опасност от химическа авария ! Опасност от химическа авария !

Сигналът е непрекъснат вой на сирена с продължителност 3 минути със скокообразно изменение на честотата през 4 секунди с честота от 700 до 1 000 херца.

3. Отговорни длъжностни лица и функциите им:

- Кмет на Столична община, той и Председател на Щаба за изпълнение на Плана за защита при бедствия;
- Зам. кмет на Столична община;
- Директор на дирекция „Обществен ред, Управление на ОМП и защита при бедствия, той и Секретар на Щаба за изпълнение на Плана за защита при бедствия;

- Кмет на район "Триадица", той и Председател на Щаба за изпълнение на Плана за защита при бедствия;
- Служител по ОМП в район, той и Секретар на Щаба;

При получено предупреждение:

Щабовете в Столична община и районите.

За оповестяване на Столична община:

Оперативните дежурни по ССС, РСС, дежурен по Областен СС, ОД в СУПБЗН и СДВР.

А. Органите за управление

Столичен и Районни щабове / групи / съвместно с кметовете на кметства и управителите /директорите на търговски дружества и фирми с общинско участие.

В Столичната общинска администрация /СОА/ има дирекция „ОРУОМПЗБ“.

В район "Триадица" има един служител по "ОМП и ЗБ".

Б. Щаб за координация

В зависимост от мащаба на бедствието – щаба на ССС или "РСС и ЗБ" на район "Триадица" и оперативните дежурни – в Столична община и районната администрация.

В. Общински предприятия, общински търговски дружества и фирми с общинско участие

Оповестяват се по телефона, управителите / директорите/, както и по GSM.

Г. Населението.

Населението се оповестява посредством средствата за масово осведомяване / радио, телевизия / и с помощта на изградената сиренна система за оповестяване на населението на територията на всички райони на Столична община.

За своевременното информиране на населението за създадената обстановка е нужно:

А / готовност за използване на местните средства за масова информация / радио, телевизия и преса, подвижни оповестителни системи монтирани на МПС / за оповестяване на населението и даване на указания за поведение, действия и защита при наводнение;

Б / разясняване на населението чрез средства за масова информация особеностите на бедствието, поведението и действията на населението при наводнение и информиране за създадалата се обстановка.

Чрез системата за наблюдение на метеорологичните параметри на ХМО София се следи за продължително време / 2-3 дни/ с неблагоприятна климатична обстановка.

При поява на такава Ръководителят на ХМО предава алармено съобщение на дежурния по ССС на тел. 93-77-217 за повишено внимание и потенциален риск от наднормено замърсяване на атмосферния въздух.

1. Превизаване на средно часовите норми на замърсители на въздуха

При възникване на ситуация – регистрирано превизаване на средно часовите норми на замърсители на атмосферния въздух, Директорът на РИОСВ София оповестява дежурния по ССС - София.

Посредством телефонна или радиотелефонна връзка дежурният по ССС оповестява Кмета на Столична община и Секретаря на щаба. Органите за управление / включително кметовете на съответните населени места или директори на Териториални дирекции/, службите и формиранията на СУПБЗН се привеждат в готовност за работа и действие по решение на Кмета на общината.

2. Превизаване на допустимите норми в три последователни часа и/или алармените прагове на замърсители на въздуха

При регистрирано превизаване на допустимите норми в три последователни часа и / или алармените прагове на замърсители на атмосферния въздух, Директорът на РИОСВ София оповестява дежурния по ССС - София и на тел. 112.

Посредством телефонна или радиотелефонна връзка дежурният по ССС оповестява:

- Кмета на Столична община и Секретаря на Щаба;

- Органите за управление / включително кметовете на райони и др. населени места;

Службите и формиранията на ПБЗН се привеждат в готовност за работа и действие;

1. Информация за превишаване на нормите или алармените прагове на замърсители на атмосферния въздух.

Съгласно утвърдената Инструкция за информирание на населението при превишаване на установените алармени прагове и показатели информацията се подава в следния формат:

а/ Дата и час на събитието;

б/ Прогноза относно:

- Очаквано изменение в нивото / подобряване, стабилизиране или влошаване

- Причини за превишаване и очаквани промени;

- Засегнатата географска област;

- Продължителност;

- Чувствителни групи от населението, вкл. такива с потенциална чувствителност към събитието: деца, възрастни и хора с астма, сърдечно-съдови или хронични белодробни заболявания;

- Предпазни мерки, които следва да бъдат предприети от засегнатите чувствителни групи от населението.

2. Конкретни мерки за защита на населението.

Да се стои в затворени помещения до преминаване на епизода на интензивно атмосферно замърсяване, като предварително прозорците са плътно затворени и при необходимост евентуални процепи - допълнително изолирани.

Да се избягват напрегнати физически дейности на открито. Ако такива дейности са наложителни препоръчва се те да се извършват рано сутрин или късно вечер. Определени замърсители придобиват много високи стойности през обедните и следобедните часове.

В училищата се отменят физкултурните занимания на открито.

Да не се пуши. Да се избягва престоя в помещения, определени за пушене.

Да се избягва престоя в райони с интензивен автомобилен транспорт, както и престоя в помещения с допълнителна експозиция на аерозоли, прах и др. дразнещи вещества.

Да се ограничат дейности, които произвеждат дразнещи носа, очите и белите дробове вещества като готвене, чистене и др. подобни.

Болните от коронарна болест да избягват физически натоварвания на открито поради риск от остра миокардна исхемия или инфаркт на миокарда.

Конкретни лечебни препарати за лечение на белодробни и сърдечносъдови заболявания, свързани със замърсяване на въздуха не съществуват.

3. Алгоритъм на системата за оповестяване.

3.1. При неблагоприятни атмосферни условия:

Ръководителят на ХМО при появяла се обстановка продължително време / 2-3 дни безветрие, мъгла, вятър преимуществено от запад и / или север / предава алармено съобщение на дежурния по ССС за повишено внимание поради потенциален риск от наднормено замърсяване на атмосферния въздух.

Дежурният по ССС оповестява Кмета на Столична община, Секретаря на Щаба и дежурния по "РСС и ЗБ" на район "Триадица".

Срок за оповестяване: 15 мин.

3.2. При регистрирано превишаване на средно часовите норми на замърсители на атмосферния въздух:

Директорът на РИОСВ – София оповестява дежурния по ССС.

Посредством телефонна или радиотелефонна връзка дежурният по ССС оповестява Кмета на Столична община и Секретаря на Щаба и дежурния по "РСС и ЗБ" на район "Триадица".

Срок за оповестяване: 15 мин.

Органите за управление включително кметовете на райони и съответните населени места и началника на СУПБЗН се предупреждават за готовност за действие.

Срок за оповестяване: 15 мин.

3.3. При регистрирано превишаване на допустимите норми в три последователни часа и/или алармените прагове на замърсители на въздуха

Директорът на РИОСВ – София оповестява дежурния по ССС, като чрез e - mail се изпраща съответната информация съгласно изискванията на Инструкция за информиране на населението при превишаване на установените показатели и алармени прагове на замърсители на атмосферния въздух.

Срок за оповестяване: до 60 мин. след отчитане на 3 -та над прагова концентрация;

Посредством телефонна или радиотелефонна връзка дежурният по ССС оповестява Кмета на Столична община и Секретаря на Щаба.

Срок за оповестяване: незабавно;

Органите за управление включително кметовете на райони и съответните населени места и началника на СУПБЗН се привеждат в готовност за работа и действие по решение на Председателя на Щаба.

Срок за оповестяване: до 10 мин.

Кметовете на населени места съвместно с екипи на отдел АСД към СУПБЗН, патрулни коли на съответното РУ на СДВР и автомобили на общината оповестяват населението за създалата се ситуация, като дават указания за необходимите предпазни мерки, които следва да се изпълнят за предотвратяване и минимизиране на опасността за здравето на хората.

Срок за оповестяване: до 30 мин. след получаването на информацията от РИОСВ - София.

При прогноза за продължаване на кризисната ситуация Кметът на Столична община издава заповед за намаляване натоварването на производствените мощности на предприятията с непрекъснат производствен цикъл, както и за спиране на определени предприятия.

3.4. При отпадане на обстоятелствата, свързани с нарушаване качеството на въздуха:

При отпадане на обстоятелствата, свързани с превишаване на алармените прагове замърсители РИОСВ - София уведомяват дежурния по ССС.

Срок за оповестяване: до 60 мин. след регистриране на първата средно часова стойност, която не превишава стойността на алармения праг.

Посредством телефонна или радиотелефонна връзка дежурният по ССС оповестява Кмета на Столична община и Секретаря на щаба.

Срок за оповестяване: незабавно;

Кметовете на райони и останалите населени места и директора на СУПБЗН се уведомяват за отпадане на необходимостта от мерки и действия за защита здравето на хората.

Срок за оповестяване: до 10 мин.;;

Кметовете на райони и останалите населени места съвместно с екипи на АСД на СУПБЗН, патрулни коли на съответните РУ на СДВР и автомобили на Столична община оповестяват населението за нормализиране на обстановката с качеството на въздуха и отпадането на необходимостта на предпазни мерки за защита здравето на населението на Столична община.

Срок за оповестяване: до 30 мин.

Схеми за оповестяване.

Оповестяването на основния ръководен състав в Столична община се извършва в съответствие със Схемата за оповестяване и системата ДАГС в СУПБЗН.

Оповестяването на основния ръководен състав в район "Триадица" се извършва в съответствие със Схемата и таблицата за оповестяване и системата ДАГС в СУПБЗН.

4. Обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението

Обучението на органите за управление, силите за реагиране и населението на Столична община се осъществява на основание **чл.14 от Закона за защита при бедствия**. То се извършва в НУЦ на МВР, ВА "Г. С. Раковски", чрез СМИ и др. способи./Сайта на СО и РА/.

Доброволното формирование на СО преминава обучение в НУЦ на МВР и НУЦ на НС на БЧК.

4.1. Отговорни длъжностни лица.

- Кмет на Столична община;
- Кмета на район "Триадица";
- директор на дирекция „ОРУОМПЗБ“;
- главен специалист по "ОМП и ЗБ";

4.2. Провеждане на учения за отработване на взаимодействието между органите за управление, силите за реагиране и населението

Всяка година се провеждат тренировки за отработване на взаимодействието между:

- органите за управление;
- Щаба и силите и средствата участващи, в НАВР;
- Столичния и районния щабове за изпълнение на Плана за защита при бедствия;
- други.

Тренировките се провеждат съгласно решение на Председателя на ССС и РСС.

4.3. Източници на финансиране

А / От държавата

За предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от земетресения се предоставят целеви средства, както следва:

1. Финансиране на превантивни действия;
2. Разплащане на непредвидени разходи за НАВР;
3. Неотложни възстановителни работи;
4. Предоставяне на възстановителна помощ;
5. Обезщетяване на физически и юридически лица.

Б / От бюджета на Столична община

5. Дейности за намаляване на риска.

5.1. Обучение на личния състав на обектите и населението за поведение и действие при евентуално възникване на ОХЗ;

5.2. Осигуряване на личния състав с ИСЗ и специални дихатели за ПОВ;

5.3. Изграждане на съоръжения за ограничаване на разпространението на отровния облак;

5.4. Планиране на НАВР;

5.5. Провеждане на тренировки и учения;

5.6. Мерки за защита на съдовете под налягане от корозия;

5.7. Редовно изпускане на събралия се конденз в ресиверите за съгъстен въздух;

5.8. Упражняване на контрол за техническото състояние на опасните съоръжения и контролноизмервателните уреди;

5.9. Упражняване на контрол за техническото състояние на МПС, превозващи ПОВ и за спазване на правилата за безопасно движение по пътищата от страна на КАТ, ДАИ и пунктовете за технически преглед.

- набелязване на съоръжения за рехабилитация или изграждане;
- тренировка на Щабове на потенциално опасните обекти, обществения транспорт, електроснабдяване, водоснабдяване, социални служби - за практическо отработване действията на служителите при аварии с ПОВ;

- заседание на Щаба за контрол по готовността на частите на Единната спасителна система – СУПБЗН, ЦСМП – София, за действие;

- актуализация на телефоните за връзка;

- проверка на протичането на информация между кмета на Столична община, ОД по ССС и формированията от Единната спасителна система;

- координация на аварийните планове на търговските дружества и фирми с плана на общината и обектовите формирования;

- изготвяне на указания -правила / листовки / за действия с цел излъчването

им по средствата за масово осведомяване, а при необходимост и с подвижни оповестителни системи монтирани на МПС;

- Провеждане на тренировки за отработване на взаимодействието между органите за управление, силите за реагиране и населението при промишлени аварии.

За намаляване на риска от възможните последствия за населението на Столична община при възникване на промишлени аварии е наложително да се разработят конкретни мерки както следва:

1. Извършване на контролни проверки за състоянието на:

- Сградите на обектите на територията на всички райони на Столична община и изготвяне на паспорти на същите / рискови характеристики /;

- Непрекъснато обновяване на рисковите характеристики на ПОБ работещи с Промислени отровни вещества;

III. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО

Столичната и районната администрации, под ръководството на кметовете, планират и провеждат мерки за защита на населението при земетресения във взаимодействие с останалите органи на изпълнителната власт, като организират:

1. Своевременно прогнозиране характера и последствията от аварии с ПОВ в район "Триадица" и столицата като цяло;

2. Поддържане и актуализиране на Плановете за защита на населението в Столична община и район "Триадица" – на 6 месеца;

3. Преглед и актуализиране на Плановете за защита при аварии с ПОВ – през 3 месеца;

4. Провеждане на мероприятия за усвояване на плановете по части като цяло;

5. Провеждане и изпълнение на неотложни мерки за намаляване на въздействието;

6. Поддържане на непрекъснато дежурство в:

- Столична община;

- район "Триадица";

- общинските предприятия;

- общинските търговски дружества;

- смесените търговски дружества;

7. Оповестяване и информирание на населението от района за възникване/ възникнала авария и предприемане на мерки за неговото овладяване;

8. Формиране и осигуряване участието на органите за управление и силите и средствата при провеждане на спасителни операции на територията на Столична община;

9. Планиране и създаване на организация за взаимодействие между Столична община, районите и силите на ЕСС при провеждане на НАВР;

10. Защита на водоизточниците за питейна вода. Поддържане на готовност при недостиг на питейна вода, за осигуряване на допълнителни пунктове за снабдяване на населението, както и включване на допълнителни водоизточници в изградената водоснабдителната ситема на територията на общината;

11. Оповестяване и координиране работата на юридическите и физическите лица със сключени договори за провеждане на неотложни работи в отделните райони на столицата;

12. Планиране и организиране работата на експертни и проектантски екипи по планиране на защитата и инженерното осигуряване на спасителните и аварийните дейности;

13. Координиране действията на медицинските екипи за оказване на първа помощ на пострадалите и оказване на психологическа помощ, както на тях така и на екипите работещи в зоните за поражение;

14. Координация на действията на екипите, провеждащи спасителни и възстановителни дейности в поразените зони за недопускане, овладяване и ликвидиране на последствията;

15. Координиране на действията по издирване и спасяване на пострадалите;

16. Координиране и подпомагане работата на районните щабове за координация за своевременно извеждане /евакуация/ на населението и настаняването му – съгласно изготвените планове;

17. Предоставяне на ИСЗ при необходимост;

18. Организиране и провеждане на НАВР в зоните за поражения в отделните райони на територията на Столична община;

19. Предприемане на мерки за ограничаване на разпространението и за ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и епизотии от заразни паразитни болести на територията на общината вследствие на наводнения;

За намаляване на риска при ПОВ на територията на Столична община и на район "Триадица" се създава **Щаб** за изпълнение на **следните задачи**:

А/ Организира получаването на хидрометеорологична информация за предстоящи опасни явления от:

- НИМХ;
- ГДПБЗН - МВР;
- Предприятие „Язовири и каскади“ на НЕК;
- „Напоителни системи“ – клон София;
- Басейнова дирекция „Дунавски район“ и др.;

Б/ Осигурява информация за опасни явления в Софийска област;

В/ Извършва своевременно оповестяване на населението от застрашените райони на територията на Столична община чрез системата за ранно предупреждение;

Г/ Осигурява обществения ред чрез СДВР и общинска полиция;

Д/ Осигурява изведеното население със стоки от първа необходимост, вода и медицински изделия чрез изградените комисии от районите и изготвените планове за тяхното раздаване;

Е/ Своевременно уведомява „ЧЕЗ Електроразпределение България“ АД – София за изключване на електрозахранването в пострадалите райони, с цел недопускане на тежки аварии в електропреносната мрежа и нещастни случаи с останалото население в тези зони, а така също и за влезлите в районите аварийни екипи;

Ж/ Предлага на Кмета на Столична община да обяви бедствено положение за цялата или за част от територията на общината;

З/ Организира и осъществява контрол по възстановяването на пътната, съобщителната, енергийната и В и К мрежи и др. на територията на Столична община.

Временни ограничения и мерки за защита на населението.

*свободно движение по пътната и железопътна инфраструктура и пребиваване в определена част на територията на общината / райони за провеждане на НАВР /;

*право на извършване на дейност, която би затруднила или възпрепятствала осъществяването на спасителните и неотложни аварийно спасителни работи - устройване на проходи, извеждане на останали в сградите хора, оказване на първа медицинска помощ на пострадалите, спасяване на материални ценности, извеждане на животни и изнасяне на селскостопанска продукция;

*забрана за движение на лични и фирмени МПС, регулиране движението по определените за целта маршрути, устройване на пропускателни пунктове;

*приоритетни грижи за деца, самотни възрастни хора и инвалиди;

*приоритетно снабдяване с хляб, храни и медикаменти на детски, лечебни, здравни заведения и спасителни екипи.

1.1. Длъжностни лица, които могат да разпореждат временно извеждане;

- Кмет на общината;
- Заместник кметове;
- Секретар на Столична община;
- Кмет на Район "Триадица";
- Заместник кмет на Район "Триадица";
- Секретар на район "Триадица".

1.2. Случаи, в които се разпорежда временно извеждане;

Временно извеждане се разпорежда, когато отровният облак от ПОВ се движи към района.

Временно извеждане на населението се осъществява при:

1. Промислени аварии с отделяне на ПОВ в обектите:

- произвеждащи ПОВ;
- съхраняващи ПОВ;

2. Промислени аварии с отделяне на ПОВ в съседните райони на район "Триадица".

3. При транспортиране на химически опасни вещества- по маршрутите за движение.

Организира се разузнаване за обстановката в засегнатите райони на два етапа:

- **Първи етап** – за добиване на оперативна информация;
- **Втори етап** – за осигуряване на силите и средствата, провеждащи НАВР и евакуация на пострадалите.

След извършване на разузнаване и получаване на достоверна информация, ръководителят на място казва къде и какъв е маршрута за извеждане на хората от мястото на аварията. Ако има предварително определени за целта маршрути и не противоречи на данните от разузнаването хората се насочват по тези маршрути.

2. Места за временно настаняване.

2.1. Определяне на подходящи места за временно настаняване / използване на сгради предварително избрани за тази цел, изграждане на палаткови лагери /;

Настаняването на евакуираното население ще се извършва в незасегнати обществени сгради, при роднини, съседни, приятели и др.

При възникване на авария с изтичане на ПОВ в близост до жилищните домове, стопански постройки, гаражи и други на семействата, за които жилището е единствено се осигурява подслон в:

- Читалища;
- Детските градини и ясли в района;
- Училища;

При необходимост от изграждане на палатков лагер, същия да се изгради на територия, противоположна на движение на облака.

Доставка на фургони, след заявка до МВР – Главна дирекция „ПБЗН“.

В зависимост от конкретната ситуация, осигуряването ще се извършва от МВР и БЧК. Нужните одеяла, облекла и обувки се осигуряват от Дирекция „Социални дейности“ съвместно с органите на БЧК

За извеждане на населението на Столична община във районите с предприятия и складиращи произвеждащи и / или съхраняващи ПОВ са разработени планове за временно извеждане и настаняване на същото.

Плана на район “Триадица” е разработен с графична част и пояснителна записка.

В Пояснителната записка са указани:

1. Сградния фонд за настаняване и съответната жилищна площ – обществени сгради, училищни сгради, детски градини и ясли и читалища. При недостиг са набелязани и места за устройване на палаткови лагери;

2. Определени са учрежденията подлежащи за временно извеждане и настаняване;

3. Определено е населението по жилищни комплекси и квартали за извеждане както следва:

- работещ персонал;
- членове на семейства;

4. Разработена е подробна инструкция за оповестяване на населението по жилищни комплекси, квартали и секции;

5. Столична община е сключила договори с фирми – превозвачи за извозване на населението;

6. Направени са подробни разчети за наличие и недостига на необходимото оборудване за настаняване;

7. Определени са лицата от районната администрация отговарящи за:

- оповестяване на населението по жилищни комплекси и квартали;
- настаняване на населението в местата за временно извеждане;
- качване на транспортните средства;
- осигуряващи построяването на палатковите лагери;
- осигуряващи доставката на необходимото оборудване и др.
- осигуряващи извозването на болните, старите хора и майките с малки деца;
- осигуряващи медицинското осигуряване при превозване на населението, приема не и тяхното настаняване.

2.2. Оценка на наличното оборудване и недостигащото;

Оценката на наличното оборудване и необходимост от доставка за покриване на нуждите се извършва от Щаба за изпълнение на Плана при бедствия, след получаване на достоверни сведения за пораженията в следствие на аварията.

3. Оценка на нуждите от снабдяване с храна, вода, лекарствени продукти, медикаменти др. от първа и последваща необходимост.

3.1. Отговорни длъжностни лице от общинската администрация координиращо нуждите от храна, вода, медицински изделия, лекарствени продукти и други

- Заместник кмет –“Здравеопазване, интеграция на хора с увреждания и социални дейности”;
- Директор на дирекция ”ОРУОМПЗБ”;
- Директор на дирекция “Здравеопазване”.

3.2. Длъжностни лица, извършващи оценка на нуждите от храни, вода, медицински изделия, лекарствени продукти и други

- Директор на дирекция „Обществени поръчки и концесии”;
- Директор на дирекция „Логистика”;
- Директор на дирекция „Финанси”;
- Директор на ОП „Социален патронаж”;

Определени са и местата за тяхното раздаване в район “Триадица”.

Необходимо е всички семейства, живеещи в район “Триадица” да подготвят “семеен комплект” за бедствие.

3.3. В районите на Столична община, подлежащи на временно извеждане на населението, са направени разчети за три дни за нуждите от:

- вода;
- храна;
- лекарствени продукти;
- медицински изделия;
- отопление;
- осветление;
- постелъчно оборудване.

Разчетите са направени на базата на следната разкладка за едно денонощие:

№ по ред	Наименование	Грамаж /бр/ на човек
I.Хранителни продукти		
1.	Хляб	800гр.
2.	Сирене / кашкавал	35гр.
3.	Кисело мляко	400гр./кофички 2 бр.
4.	Колбаси	30 гр.
5.	Масло	15 гр.
6.	Захар	25 гр.
7.	Конфитюр	25 гр.
8.	Вода	20 л.
9.	Консерви	2 бр.
10.	Яйца	1 бр.
II. Нехранителни продукти		
1.	Сапун	1бр.
2.	Веро - опаковка	1/2бр.
3.	Тоалетна хартия	1 ролка. за 3дни

Конкретно са разработени искания от районите на Столична община за тяхното осигуряване чрез доставчици на място. Необходимо е район "Триадица" да сключи договори с фирми доставчици след отпускане на необходимите финансови средства по Решение на Столичния общински съвет.

В района са направени разчети за необходимостта от следното имущество.

№ по ред	Наименование
1.	Палатки
2.	Шалтета
3.	Одеяла
4.	Възглавници
5.	Печки
6.	Дърва за огрев
7.	Агрегати за осветление с кабелна мрежа
8.	Водоноски
9.	Преносими химически тоалетни
10.	Походни кухни и др.

4. Организация на комуникациите.

4.1. Налични средства и възможности за комуникация / директни телефонни връзки, обходни телефонни връзки, мобилни телефонни връзки, радио връзка и интернет връзка/ на Столична община с околния свят - ОКИЦ, областния управител, със съседни общини и населени места, районите, кметствата от общината и длъжностни лица от общината;

- Технически комплекс за оповестяване ТКО за връзка по команден ред с областен дежурен по линия на държавното оповестяване за кризи от военен и невоенен характер;
- Превключване на връзките от обществената електронна съобщителна мрежа на БТК за нуждите на органите за ръководство при бедствия - МС, Щабовете за координация в СО и районите;
- Стационарен телефон / факс за връзка с номер при Оперативния дежурен по ССС;
- Списък с телефони за връзка (мобилни и стационарни) на ССС, Щаба за координация на НАВР, състава на столичната общинската администрация, органи на изпълнителната власт, търговски дружества и фирми, организации с нестопанска цел на територията на общината;
- Местните радио и телевизионни кабелни станции;
- Системата за ранно оповестяване и предупреждение;
- Системата ДАГС на СУПБЗН.

Комуникациите в Столична община се осъществяват както следва:

1. В общината е изградена цифрова АТЦ "Нортел", намираща се в сградата на ул. "Московска" 33. По наети от БТК линии се осъществява аналогова телефонна връзка с оперативните дежурни в районите.

2. Посредством наети цифрови линии се осъществява речева и факсимална свръзка с районите на Столична община, кметствата в населените места, държавните институции и др. ведомства на територията на общината, общинските търговски дружества и др.

3. Посредством наета телексна връзка се осъществява документалния обмен между ОД по ССС и дежурния в РЦ на БТК.

Столична община използва корпоративна GSM мрежа за връзка между основния ръководен състав;

ден състав;

В общината е изградена цифрова УКВ радиовръзка за оповестяване и управление от Сто-

лична община през районите до кметствата, а така също с дежурния на Областния съвет по сигурност и дежурните в ОДЦ на СДВР и СУПБЗН;

4. С ГДПБЗН – МВР, /НОЦ/, е изградена връзка по телефон 112. С граничещите със Столична община съседни общини и др. населени места няма изградени преки комуникации. При необходимост се комуникира с отделни представители по GSM мрежата, АТЦ на БТК и факсималните апарати;

5. С районите се обменят данни посредством **Интернет**.

4.2. Разработен е телефонен указател и са посочени е – mail адреси.

4.3. Отговорно длъжностно лице от общинската администрация, координиращо комуникациите по време на бедствие.

За координиращо лице при Промислена авария с изтичане на ПОВ отговаря главния специалист по “ОМП и ЗБ” в район “Триадица”.

5. Здравеопазване

5.1. Длъжностни лица, отговорни за координацията на действията за оказване на първа помощ;

- Заместник кмет - “Здравеопазване, интеграция на хора с увреждания, социални дейности”;
- директор на дирекция „Здравеопазване“;
- Председател на СС на БЧК;
- ЦСМП.

5.2. Възможност за оказване на квалифицирана и специализирана медицинска помощ

5.2.1. Сили и средства от лечебните заведения, подчинени на Столична община.

Столична община разполага с:

- четири Многопрофилни болници за активно лечение (МБАЛ): I ; II ;IV и V МБАЛ.
- три специализирани болници за долекуване, продължително лечение и рехабилитация (СБДПЛР): СБДПЛР – „Панчарево“; СБДПЛР – „Кремиковци“, СБДПЛР – „Бухово” ;
- две специализирани Акушеро-Гинекологични болници за активно лечение (САГБАЛ): САГБАЛ – „Св. София“;II САГБАЛ – „Шейново“;
- една специализирана болница за долекуване, продължително лечение и рехабилитация на деца с церебрална парализа (СБДПЛР ДЦП).
- една Специализирана болница за активно лечение за онкологични заболявания (СБАЛОЗ)

Лечебните заведения разполагат със следния леглови фонд.

I МБАЛ - 305 легла	I САГБАЛ - 314 легла;
II МБАЛ - 230 легла	II САГБАЛ - 124 легла;
IV МБАЛ – 74 легла	СБДПЛР – „Панчарево” - 95 легла;
V МБАЛ - 421 легла	СБДПЛР – „Кремиковци”- 60 легла;
	СБДПЛР – „ Бухово” - 80 легла;
	СБДПЛР ДЦП „Св.София”-100 легла;
	СБАЛОЗ - 100 легла.

От тях:

- хирургически профил - 217 легла;
- терапевтичен профил - 788 легла;
- педиатричен профил -230 легла;
- рехабилитационен - 297 легла

Със заповед на Министерство на Здравеопазването от 2003г. в МБАЛ,са създадени регионални специализирани екипи.

Регионалните екипи са окомплектовани с личен състав,лечебни средства, превързочни и хирургически инструменти от съществуващата база на мирновременната структура намираща се в отделенията.

Готовността на екипите е ;

В работно време - 40 минути ;

В извън раб.време -3 часа.

МБАЛ разполагат с планировка за действие в условията за бедствия, създадена на основание Закона за защита при бедствия от 2005г.и доп.2011г.

За оказване на долекарска помощ и първа лекарска помощ, Столична община разполага още с (23) двадесет и три броя Диагностично консултативни центрове (ДКЦ), Медицински центрове (МЦ), Дентални центрове (ДЦ), Лаборатории.

В Диагностично консултативните центрове, практикуват (443) лекари, от които:

172 – хирургичен профил;

214 - терапевтичен профил;

57 - други.

На територията на Столична община са дислоцирани още **21 бр.** лечебни заведения на Министерство на здравеопазването, Министерство на отбраната, МВР и др. Те разполагат с **4 931** легла. Същите ще се използват при бедствени ситуации, след съгласуване със СРЗИ.

Осигуряването на първа медицинска помощ (ПМП) в огнището на поражение се оказва от формированията на БЧК.

За оказване на квалифицирана медицинска помощ, нуждаещите се евакуират към съответното болнично заведение със сили и средства на ЦСМП.

При огнище с множество поразени се търси съдействието на СРЗИ, МЗ, за работа на Военно-медицински отряд за бързо реагиране (ВМОБР).

При бедствена ситуация в засегнатата сграда на МБАЛ и невъзможност да функционират в постоянна местостоянка, има разчети за оцелелия личен състав и специалисти да се съсредоточат в друга МБАЛ.

При недостиг на легла за настаняване на поразените се извършва /маньовър/ преместване на болни от едно лечебно заведение в друго.

Съществуващите медицински учреждения имат възможност да формират стационарни лекарски екипи, които да подпомагат медицинските сили и средства на ЦСМП по :

- осигуряване на първа лекарска и квалифицирана медицинска помощ по жизнени показания в местата за временно настаняване на населението и за усилване на др. лечебни заведения;

- оказване на специализирана помощ на пострадалото население при изнасяне от поразените зони;

- организация на евакуационните мероприятия на ранените в районите на поражение от земетресението;

- консултативна помощ и в др. лечебни заведения, старчески домове, социални домове, детски ясли и детски градини и др.

5.3. Налично оборудване в определените здравни заведения

Медицинското оборудване е добро, но има необходимост от допълнителна и по-качествена апаратура, както и по-качествена такава за поддържане на жизнените функции на пациентите.

5.4. Налични запаси от медицински изделия и лекарствени продукти в определените здравни заведения и за какъв период от време запасите ще бъдат достатъчни

При бедствие „земетресение“ лечебните заведения разполагат със запаси от текущо финансово, материално-техническо и кадрово осигуряване както следва:

- за оказване на спешна медицинска помощ – за 5 дни;

- за оказване на квалифицирана помощ - за 10 дни;

- с лекарствени средства – за 20 дни;

- с гориво -смазочни материали – за 6 дни;

- с вещеве имуществено, домакинско имуществено, вода, електроенергия и топлоенергия – за целия период;

Дейността по маньовъра, подготовката и взаимодействието се координира от оперативна група от дирекция “Здравеопазване” и дирекция “Социално подпомагане” на Столична община.

IV. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ОТГОВОРНИТЕ ДЪЛЖНОСТНИ ЛИЦА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ

Разработени са стандартни оперативни процедури за работа на членовете на Щаба за въвеждане на Плана за защита при бедствия – част VI **Защита при Аварии с ПОВ.**

V. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Планът е съобразен с наличните сили и средства на Столична община, Единната спасителна система, физическите и юридическите лица на територията на общината.

При необходимост от допълнителни сили и средства, те се осигуряват поетапно от други области чрез **Областния управител на област София.**

Активирането на формированията от Българската армия се извършва след постъпило искане от Кмета на Столична община.

Разрешение за тяхното участие дава министърът на отбраната до началника на отбраната, който чрез командващия на Съвместното командване на силите, активира същите.

VI. НАЧИНИ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА

1. Организация на действията на органите за защита

1.1. Ръководство на организацията на действията на органите за защита при наводнение

На територията на Столична община е организирано денонощно дежурство за оповестяване при евентуални бедствия от различен характер, което се изпълнява от оперативни дежурни, съгласно ПМС № 212/1993г.

Организацията на взаимодействие между органите и организациите / сили и средства, участващи при защитата на населението при земетресение е организирано на основание **чл. 64, ал.5 и чл. 65 от Закона за защита при бедствия.**

Общото ръководство на дейностите по защита при аварии с ПОВ се осъществява от **кмета на Столична община.**

Предаването на информация между кмета на общината /Щаба/, съставните части на Единната спасителна система, районите за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи може да се осъществява и чрез ОД по ССС.

Дейностите по оперативната защита при аварии с ПОВ се координират от ръководителя на място, определен съгласно чл. 31, ал. 2 от Закона за защита при бедствия.

Ръководителят на място организира взаимодействието и координацията между частите на Единната спасителна система при провеждането на спасителните и аварийно-възстановителните работи при аварии с ПОВ.

Координацията се осъществява чрез НОЦ на ГДПБЗН – МВР.

Оперативният дежурен център на СУПБЗН:

1. Приема и извършва оценка на получената информация;
2. Оповестява ръководните органи и съставните части от ЕСС на територията на Столична община;
3. Оповестява населението от районите на общината чрез изградената СРПО;
4. Изпраща на разузнавателни групи на „място на събитието“ за добиване на повече информация;
5. Назначава ръководител на място.

Ръководителят на място:

1. След получаването на сигнала от ОДЦ отива на мястото на намеса и започва изпълнение на планове, като за успешното провеждане на НАВР, зоната на бедствието се разделя на сектори, участъци и обекти за работа и определя техните ръководители

2. Извършва оценка на обстановката и уточнява възможностите на наличните сили и необходимостта от привличане на допълнителни сили и средства;

3. Уточнява екипите за наблюдение, връзката с тях и предварително уговорените сигнали за опасност;

4. Поддържа постоянна връзка с ОДЦ, като докладва за обстановката, получава информация за хидрометеорологичните прогнози и осъществява координация с местните власти и останалите части на единната спасителна система;

5. При пристигане на допълнителни екипи ги въвежда в обстановката и им поставя конкретни задачи;

6. Организира извършването на инструктаж на място;

7. При подаване на сигнал за опасност от назначените наблюдатели незабавно прекратява операцията и взема мерки за извеждане на спасителите на безопасно място;

8. При необходимост / продължителни операции / води дневник на операцията, в който се записват участвалите екипи и техните ръководители, продължителността на смените, смените на ръководителите и др.;

9. При необходимост сформира щаб на ръководителя на място.

Ръководителят на място при аварии с ПОВ по възможност осигурява документирането на провежданите дейности чрез фото- и видео заснемане, вкл. дата и час на дейността.

Ръководството на организацията се поддържа на базата на:

- ежегодно актуализиране на променливите данни от Плана за Защита на населението;
- провеждане на тренировки по усвояване на същия, цялостно и по елементи;
- изграждане на Щаб за изпълнение на Плана за защита;
- поддържане в постоянна готовност на системата за оповестяване и информация на органите за управление, силите и средствата участващи в СНАВР;

1.2. Щаб за координация

В зависимост от създалата се обстановка при земетресения, на основание чл.65 ал.2.т.2 от Закона за защита при бедствия в Столична община е създаден Столичен Щаб за изпълнение на Плана за защита на населението при бедствия.

За осъществяване на замисъла за действие при аварии с ПОВ Районния Щаб изпълнява следните задачи:

1. Създава необходимата организация за получаването на информация от област София, СУПБЗН - /ОДЦ/, НИ по ГГГ – БАН, оперативния дежурен по Столична община и дежурните в съседните райони;
2. Осигурява получаването на информация от Софийска област за евентуални замърсявания на нейна територия;
3. Осигурява своевременно оповестява и информира населението да не се поддава на паника;
4. Своевременното извеждане на населението на безопасни места;
5. Осигурява обществения ред, чрез СДВР;
6. Осигурява с хранителни продукти, вода, медицински изделия, лекарствени средства и други материали от първа необходимост за изведеното население;
7. Своевременно уведомява “ЧЕЗ – Електроразпределение” – Столично за изключване на електрозахранването и газовата -преносна мрежа, с цел недопускане на тежки аварии и нещастни случаи с населението живеещо в тези райони и спасителните екипи;
8. Осъществява контрол по възстановяването на пътната, съобщителната, енергийната и В и К мрежа и др.
9. Организира пунктове за първа медицинска помощ;
10. Организира разузнаване в районите на най – силно обгазените жилищни комплекси и квартали в района;
11. **Изпраща 2 – 3 ОГ от състава на Районния Щаб** в най-пострадалите места след авария с ПОВ, с цел ръководство и координация при провеждане на НАВР за организиране на взаимодействие с останалите органи на държавната, местната власт, физически и юридически лица.

Взаимодействието между силите участващи в НАВР при аварии с ПОВ се организира от Щаба на Столична община под ръководството на Кмета на Общината и със съдействието на кмета на район “Триадица”.

VII. РЕДА ЗА РАННО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ОРГАНИТЕ НА МЕСТНАТА ВЛАСТ, НА СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДЕННАТА СПЕСИТЕЛНА СИСТЕМА И НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ОПАСНОСТ ИЛИ ВЪЗНИКВАНЕ НА БЕДСТВИЯ

1. Системи за ранно предупреждение и оповестяване в Столична община

1.1. Налични системи за оповестяване / предупреждение

Наличните системи в Столична община са за:

- оповестяване;
- ранно предупреждение;
- управление.

Системата за оповестяване / предупреждение на ССС, на общинската администрация и населението на Столична община включва комплекс от мероприятия, осигуряващи приемане на сигнали по линия на Оперативния дежурен в Общината за кризисни състояния – природно бедствие, производствена авария, пожар, екологична катастрофа, епизоотична криза и други. Оперативният дежурен е в състояние да предава информация за възникнали бедствия към ОДЦ на СУПБЗН и дежурен в ОбСС, на дежурните по РСС, да оповестява състава на общинската администрация, да подава информация до търговските дружества, организации със стопанска и нестопанска цел и фирми на територията на Общината.

За нуждите на оповестяването в общината е изградена УКВ радио свързка в съответствие с Индивидуален лиценз № 120-01066/03.05.2001 г. за осъществяване на далекосъобщения чрез обособена далекосъобщителна подвижна мрежа /PMR/. С помощта на цифровите УКВ радиостанции са организирани три радиомрежи:

- **Радиомрежа № 1** за речева връзка с главна радиостанция, при ОД по ССС.
- **Радиомрежа № 2** за речева връзка с главна радиостанция, при ОД по “РСС и ЗБ” на район “Триадица”.
- **Радиомрежа № 3** за предаване на данни със скорост 1,2 kBit/s с главна радиостанция, при ОД по ССС.

Дежурния по “РСС и ЗБ” в район “Триадица”, след получаване на сигнал или разпореждане по ТКО, УКВ р/ст или телефона, предава получената информация по телефона /стационарен и GSM / на кмета на Районния Щаб, на Секретаря на “РСС и ЗБ” и по тяхно разпореждане на всички останали, включени в схемата за оповестяване.

Техническата поддръжка на р/ст се осигурява от фирмата – доставчик „ИНТЕГРА-А” АД, съгласно договора за доставка и монтаж.

1.2.Отговорни длъжностни лица и функциите им:

А. Организация на оповестяването при ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

Ред за действия:

1. ОД по ССС оповестява:
  - ОД по “РСС и ЗБ” на район “Триадица”;
  - Общинските предприятия;
  - Общинските търговски дружества;
  - СДВР;
  - СУПБЗН;
  - Общинска полиция;
  - "ЧЕЗ – Електроразпределение България"- Столично;
2. ОД по “РСС и ЗБ” оповестява членовете на съвета по схемата и таблицата;
3. Щаба организира оповестяването на населението съгласно плана;

При аварии с ПОВ след получаване на сигнал от НИГГГ - БАН, за бързото организиране на евентуални спасителни дейности,

Секретарят и членовете на Щаба извършват следното:

Създават организация за постоянно дежурство от членове на Щаба;

Организируют актуализирането на телефонния указател с всички абонати ангажирани в дейността с бедствията на територията на района и общината;

Създават организация за надеждно оповестяване / чрез дежурния по ССС/ от следните институции:

- ръководителите на потенциално опасните хидротехнически съоръжения и хвостохрани лица;

- „Напоителни системи” – ЕАД – София клон;
- “Напоителни системи” АД.
- „Регионална дирекция на горите” – София;
- “Пътища и Съоръжения” ЕАД;
- ДП “Транспортно строителство и възстановяване” – София;
- “Софийска вода” АД;
- ЦСМП;
- Басейнова дирекция “Дунавски район”;
- Столичен инспекторат;
- Други.

4. Създава се оперативна група от членове на Щаба и осъществяват директна телефонна връзка с Кметовете на съседни райони за получаване на актуална информация през денонощието.

6. Организируют заседание на районния щаб, с цел запознаване на членовете с плановете и вземане на решения за НАВР при възникване на аварии с ПОВ.

VIII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЕКИПИТЕ ОТ СТОЛИЧНА ОБЩИНА И НА СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА

Групировката от сили и средства за провеждане на спасителни работи в зоните ще се осъществяват, съгласно предварително изготвените планове в Столична община.

Непосредственото ръководство на НАВР при аварии с ПОВ се осъществява от ръководителя на териториалното звено на ГДПБЗН - МВР / чл. 31, ал. 2.

1. Доброволно формирование.

На основание чл. 41 от ЗЗБ, писмо № 0407-30-20/1/ на МВР и решение № 28/27.01.2011г. на Столичния Общински Съвет, на територията на Столична община е създадено **доброволно формирование за защита при бедствия и ликвидиране на последиците в състав от 266 души**. Във връзка с това до кметовете на райони е изпратено писмо на Кмета на Столична община и Решението на Столичния Общински Съвет за набиране на доброволци.

2. От съседна област – с мотивирано искане до Министерството на вътрешните работи чрез областния управител на област София;

Ежегодно се извършва актуализация на данните за силите и средствата от съставните части на ЕСС, които се отразяват в плана.

IX. ВРЕМЕ ЗА ГОТОВНОСТ ЗА РЕАГИРАНЕ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА И СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА

Времената за готовност на силите и средствата са отразени в Плана за взаимодействие и в Плана за провеждане на НАВР на територията на Столична община.

Прилагане, преглед и актуализация на плана.

1. Начин за усвояване на плана:

Планът за защита на населението – част III “Защита на населението при аварии и ПОВ “се проиграва на тренировка веднъж на всяка година по заповед на Кмета на Столична община със:

- Щаба на Столична община;
- Щабовете на Районите;
- Щабове на фирми и обекти;
- Силите от Единната спасителна система.

На щабната тренировка се отработват елементите:

- оповестяване на членовете на Щаба на общината, дежурните длъжностни лица от елементите на Единната спасителна система, дежурен по ОДЦ на СУПБЗН, ОД по РСС, управители и длъжностни лица от фирми, имащи отношение към ликвидиране на последици от аварии с ПОВ на територията на общината;

- явяване на членовете на Щаба за координация на НВР в указаното място за работа;

- доклади с предложения на длъжностните лица, за готовността им;

- практическо проиграване на обявяване на бедствено положение и елементите от вземане на решение от кмета на общината / района / за ликвидиране на последици.

2. Длъжностни лица отговорни за преглед на плана

Планът за защита при аварии с ПОВ е отворен документ с възможност за постоянно внасяне на корекции и актуализации с цел осигуряване на “работещ режим” на същия.

Отговорни длъжностни лица за актуализацията на плана са:

- Ресорния заместник кмет;
- Секретар на район “Триадица”;
- Главен специалист по „ОМП и ЗБ”.

3. Участващи в усвояването на плана

Всички длъжностни лица включени в Районния съвет по сигурност и други служители имащи отношение към плана.

- Др. ръководни органи;
- Сили на единната спасителна система;

4. Ред за актуализация на плана

- планът се въвежда в действие след обявяване на „бедствено“ положение на територията на цялата община или само за район “Триадица” / със Заповед на кмета на Столична община;
- допуска се планът да се въведе в действие и без обявяване на „бедствено“ положение;
- Щабът, в режим на ”виртуален команден център”, уяснява съответствието на прогнозата от плана с действителната обстановка и изготвя предложение за внасяне на корекции в предварително планираните дейности;
- на базата на изготвеното предложение, кметът на Столична община издава заповед за привеждане в готовност на общинските сили за реагиране и формираните към районите и др. населените места от районите, доброволното формиране, и съгласува с операторите на застрашени обекти и системи от критичната инфраструктура, въвеждането на техните сили;

Кметът на Столична община може да делегира права на секретаря на Щаба да привлича допълнителни сили и средства;

Планът за защита на населението при ПОВ се актуализира ежегодно.

Планът за защита на населението при ПОВ е разработен в два екземпляра:
Същият се съхранява както следва:

- екз. № 1 при главния специалист по “ОМП и ЗБ”;
- екз. № 2 при ОД по “РСС и ЗБ” на районен “Триадица”;

X. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНА

Плана за управление на риска при авария с ПОВ на територията на Столична община се осигурява чрез заделени средства от общинския бюджет за всяка календарна година.

В Столична община е направен разчет за необходимите финансови средства за осигуряване на населението от районите на Столична община при

АВАРИИ С ПРОМИШЛЕНИ ОТРОВНИ ВЕЩЕСТВА

№ по ред	Мероприятия	Време за провеждане	Необходими финансови средства
1.	Провеждане на НВР.	след бедствие	280 000
2.	Осигуряване на населението с вода и хранителни продукти.	след бедствие	1 540 000
3.	Издръжка на комисии за оценка на нанесените щети на обектите в района.	след бедствие	5 000
4.	Извършване на експертизи на ПОО и съоръжения от критичната инфраструктура в районите.	ежегодно	30 000
5.	Осигуряване на допълнително оборудване в местата за временно извеждане на пострадалото население.	след бедствие	500 000
6.	Транспортни разходи за извозване на населението от пострадалите райони.	след бедствие	140 000
7.	Обучение на Органите за управление:	ежегодно	
	- в Столична община;		500
	- в Районите.		500
8.	Обучение на силите и средствата на СО, участващи в СНАВР	ежегодно	По отделен план
9.	Организиране на тренировки за проиграване на	ежегодно	

	планове:		
	- в Столична община;		500
	- в районите.		500
	ВСИЧКО		2 497 000

Забележка:

1. Разчета е направен на базата на населението живеещо в 24 – те района на Столична община”;
2. Броят на населението подлежащо на временно извеждане е по данни на отдел „Административно обслужване” на направление „Общинска администрация”;
3. Издръжката за населението за 1 ден е направен съгласно разкладката за 1д/н от плана;
4. Оценката на щетите за един обект – 270 лв. / от тях: 30лв.,за член на комисията и 180 лв. за извършване на оценката на 1 обект;
5. Цена за ползване на автобус от Центъра за мобилна ефективност:
- къси / съчленени / - 3,15лв. на 1км. пробег;
- дълги / съчленени / - 3,40 лв. на 1км. пробег;
6. Разстояние за извозване – до 50 км.

Метеорологично осигуряване

За получаване на метеорологични данни се използва НИМХ - БАН / ГД „ПБЗН”/.

Срокове за измерване и донесения:

- за метеорологична информация – през 3 часа.
- за хидрометеорологична информация – през 2 часа.
- обобщени сводки и прогнози – ежедневно към 18:00 часа.

Донесения:

1. За изменение на обстановката – незабавно.
2. За провеждане на СНАВР – през 2 часа.
3. Обобщени донесения към 18:00 ч. и след приключване на спасителните работи.

Оперативния дежурен по “РСС и ЗБ” непрекъснато следи обстановката, получава информация от ОД на ССС и при всяка промяна незабавно я докладва на кмета на района и на главния специалист по “ОМП и ЗБ”.

Доц. ХАРИ БОРИСОВ

**ГЛАВЕН СПЕЦИАЛИСТ ПО “ОМП И ЗБ ”
И СЕКРЕТАР НА РАЙОННИЯ СЪВЕТ ПО
СИГУРНОСТ И ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ**

СЪГЛАСУВАЛ:

МИРОСЛАВА НИКОЛОВА

СЕКРЕТАР НА РАЙОН “ТРИАДИЦА”